

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น รายวิชาการงานอาชีพ 2 รหัสวิชา ง21102 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เล่มที่ 1 **ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น** สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 จัดทำเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจการทำงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์และฝึกปฏิบัติเพื่อให้ เกิดทักษะกระบวนการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา การแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม มีลักษณะ ที่ดีในการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 7 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

เล่มที่ 2 วัสดุท้องถิ่นที่นำมาใช้ในงานประดิษฐ์

เล่มที่ 3 เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานประดิษฐ์

เล่มที่ 4 กระบวนการทำงานกลุ่ม

เล่มที่ 5 การออกแบบงานประดิษฐ์

เล่มที่ 6 การประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุท้องถิ่น

เล่มที่ 7 การประดิษฐ์ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและ ผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาให้ คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

วรรณภา สมจิตต์

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	๖
สารบัญภาพ.....	ค
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน.....	1
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด.....	2
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	3
สาระการเรียนรู้.....	4
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน.....	5
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	6
ใบความรู้ที่ 1.....	9
ใบงานที่ 1.....	11
ใบความรู้ที่ 2.....	12
ใบความรู้ที่ 3.....	15
ใบงานที่ 2	18
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน.....	19
แบบทดสอบหลังเรียน.....	20
บรรณานุกรม.....	23
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	26
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	27
เฉลยใบงานที่ 1.....	28
เฉลยใบงานที่ 2.....	29

ภาพที่	หน้า
1. แสดงงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ.....	9
2. แสดงการวางแผนการทำงาน.....	9
3. แสดงการทำงานแบบกลุ่ม การทำงานร่วมกัน.....	10
4. แสดงโคมไฟจากกะลามะพร้าว.....	10
5. แสดงโมบายจากเปลือกหอย.....	10
6. แสดงเครื่องปั้นดินเผาใช้ประกอบอาหาร.....	12
7. แสดงผ้าทอลายขีด.....	12
8. แสดงการดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้.....	13
9. แสดงก่องข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือ.....	13
10. แสดงกระบี่ข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคอีสาน.....	13
11. แสดงการทอเสื่อจากต้นกก ของบ้านแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม..	14
12. แสดงผ้าไหมมัดหมี่ บ้านเขว้า.....	15
13. แสดงผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง.....	15
14. แสดงการสานหวดนั่งข้าวเหนียว.....	16
15. แสดงไซสำหรับดักปลา.....	16
16. แสดงสร้อยข้อมือจากเปลือกหอย.....	16
17. แสดงเครื่องแขวนจากเปลือกหอย.....	17
18. แสดงแจกันดินเผาจากจังหวัดนครราชสีมา.....	17

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน

ในการศึกษาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาการงานอาชีพ 2 รหัสวิชา ง21102 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ควรปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนี้

1. เอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา แบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบฝึกหัด และเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน นำเสนอให้ครูตรวจบันทึกคะแนน
3. ศึกษาใบความรู้ของเอกสาร จากนั้นทำใบงาน
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ
5. ตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แล้วบันทึกคะแนนที่ได้ลงในแบบบันทึกคะแนน
6. ส่งคืนเอกสารประกอบการเรียนนี้ตามกำหนดเวลาและรักษาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่สูญหาย

ศึกษาข้อมูลก่อนนะคะ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง1.1 : เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด   ง 1.1   ม.1/1 วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการทำงาน
                          ม.1/2 ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานด้วยความเสียสละ
                          ม.1/3 ตัดสินใจแก้ปัญหาการทำงานอย่างมีเหตุผล
                          (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 12)

จุดประสงค์การเรียนรู้

➔ ด้านความรู้

1. บอกความหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นได้
2. บอกประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นได้
3. บอกความสำคัญของงานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่นได้
4. บอกจุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นได้

➔ ด้านทักษะ/กระบวนการ

1. นักเรียนมีทักษะด้านการสื่อสาร การสื่อความหมายและการนำเสนอ
2. นักเรียนมีทักษะด้านการให้เหตุผล การสรุปความรู้ การประยุกต์ การปรับปรุง
3. นักเรียนมีทักษะด้านการคิด แก้ปัญหา และมีทักษะชีวิตที่ดี

➔ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

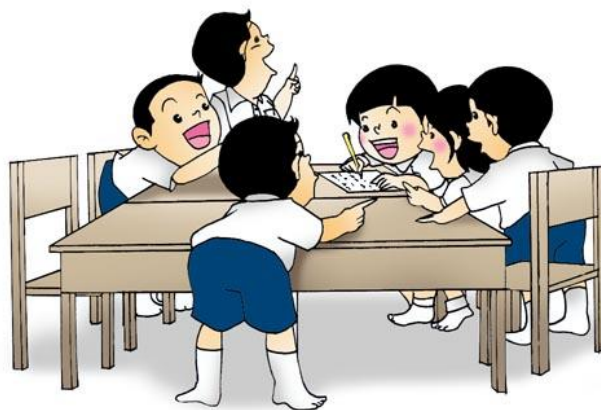
เอกสารประกอบการเรียน ชุด การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ 1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ความหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น
2. ประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น
3. ความสำคัญของงานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น
4. จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง 1, 2, 3 หรือ 4 ในกระดาษคำตอบให้ถูกต้อง
เพียงคำตอบเดียว

แบบทดสอบก่อนเรียน				
ข้อที่	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
เล่มที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ความสำคัญของงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น แบ่งเป็นกี่ลักษณะ
  1. 2 ลักษณะ
  2. 3 ลักษณะ
  3. 4 ลักษณะ
  4. 5 ลักษณะ
2. การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อครอบครัวอย่างไร
  1. ได้รับการยกย่องว่าเป็นครอบครัวตัวอย่าง
  2. ทำให้คนในครอบครัวรักกันมากขึ้น
  3. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว
  4. ทำให้ครอบครัวมีเวลาว่างมากขึ้น
3. การทำงานประดิษฐ์แบบกลุ่ม มีประโยชน์อย่างไร
  1. ช่วยให้เกิดการแข่งขันภายในกลุ่ม
  2. ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม
  3. ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ
  4. พิสูจน์ความรู้ความสามารถว่าใครเก่งกว่ากัน

4. วัสดุในข้อใดที่ **ไม่ใช่** วัสดุที่มาจากท้องถิ่น
  1. เชือกปอ กระจุต รากไม้
  2. เกล็ดปลา รังไหม เตยปาหนัน
  3. เม็ดโฟม ปูน แผ่นซีดี
  4. เปลือกหอย ดิน ฟางข้าว
5. ข้อใดคือวัสดุที่มีมากในภาคใต้ทั้งหมด
  1. รากมะพร้าว ดินเหนียว
  2. ยางพารา เปลือกหอย
  3. ใบตอง รังไหม
  4. ผักตบชวา ไม้ไผ่
6. ผลิตภัณฑ์ใดที่เหมาะสมสำหรับการนำไม้ไผ่มาผลิตมากที่สุด
  1. เครื่องมือจับปลา
  2. เครื่องประดับ
  3. เครื่องใช้ในครัว
  4. เครื่องตกแต่งฝาผนัง
7. วัสดุท้องถิ่นประเภทใดที่ **ไม่**นิยมนำไปทำเป็นเครื่องประดับ
  1. เปลือกหอย
  2. กะลามะพร้าว
  3. เกล็ดปลา
  4. ผักตบชวา

8. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น
  1. เป็นเครื่องทำความสะอาด
  2. เป็นเครื่องนึ่งห่ม
  3. เป็นเครื่องประดับ
  4. เป็นเครื่องตกแต่ง

9. การใช้วัสดุในท้องถิ่นประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้อย่างไร
  1. ทำให้การตัดต้นไม้ลดลง
  2. ทำให้น้ำในลำคลองไม่เน่าเสีย
  3. ช่วยลดมลพิษในอากาศ
  4. ช่วยลดปริมาณขยะในท้องถิ่น

10. ข้อใดเป็นการใช้ทรัพยากรในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า
  1. โคนต้นมะพร้าวเพื่อนำก้านมาทำไม้กวาด
  2. ตัดต้นกล้วยเพื่อนำใบตองมาทำกระทง
  3. ซื้อมะพร้าวมาถักเป็นผ้าพันคอ
  4. นำเศษผ้ามาเย็บต่อกันเป็นผ้าเช็ดเท้า

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

➡ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น หมายถึง การนำวัสดุต่าง ๆ ที่มีในแต่ละท้องถิ่น มาสร้างสรรค์ออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้ประโยชน์ตรงกับความต้องการ เช่น เพื่อความสวยงาม เพื่อประโยชน์ใช้สอย เป็นของประดับตกแต่งและสามารถมอบเป็นของขวัญที่ระลึกได้

ภาพที่ 1 แสดงงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

ที่มา: <http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=1548422>

➡ ประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

1. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ทำให้มีสมาธิในการทำงาน
3. สร้างนิสัยรักการทำงาน มีความมานะอดทนในการทำงาน
4. ฝึกให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงานให้มีรูปร่างแปลกใหม่และพัฒนางานประดิษฐ์เดิมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มมากขึ้น
5. ฝึกให้รู้จักการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้
6. การประดิษฐ์ชิ้นงานที่ทำกันเป็นกลุ่ม จะทำให้เกิดความสามัคคี และรู้จักการทำงานร่วมกัน

ภาพที่ 2 แสดงการวางแผนการทำงาน

ที่มา: วรณภา สมจิตต์, 2559

ภาพที่ 3 แสดงการทำงานแบบกลุ่ม การทำงานร่วมกัน

ที่มา: http://static.wixstatic.com/media/cc45ee_c38f64e4df8d487484b24a3b02757d9a.jpg

7. เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง
8. ช่วยสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่นต่อไป
9. เป็นการนำวัสดุในท้องถิ่นมาเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว และสร้างเป็นอาชีพได้ในอนาคต ตัวอย่างเช่น โคมไฟจากกะลามะพร้าว โคมบายจากเปลือกหอย เป็นต้น

ภาพที่ 4 แสดงโคมไฟจากกะลามะพร้าว

ที่มา: <http://www.shopvo.com/image/product/48o.jpg>

ภาพที่ 5 แสดงโคมบายจากเปลือกหอย

ที่มา: http://r.lnwfile.com/_/r/_raw/j0/9b/kc.jpg

ใบงานที่ 1

เรื่อง ประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

ตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์
จากวัสดุท้องถิ่น

ต่อครอบครัว

.....

.....

.....

.....

.....

ต่อชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ความสำคัญของงานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น

งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะความสำคัญออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เป็นสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ดินเหนียวมาปั้นทำเป็นถ้วย ชาม หม้อ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์ชนิดแรกๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพที่ 6 แสดงเครื่องปั้นดินเผาใช้ประกอบอาหาร

ที่มา: <https://www.bansuanporpeang.com/node/22354>

คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น คือ ความงามอันเกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยมือ เป็นสิ่งกลั่นกรองออกมาจากใจ ถ่ายทอดความคิดและรสนิยมของผู้สร้างสรรค์ ออกมาให้เห็นเป็นคุณลักษณะที่ทำให้เกิดความชื่นชมและสุนทรียภาพแก่ผู้พบเห็น เช่น ผ้าทอชนิดต่าง ๆ ที่มีลวดลายการทอที่สวยงาม กระเป๋าย่านลิเกา เป็นต้น

ภาพที่ 7 แสดงผ้าทอลายซิด

ที่มา: <http://dogcan-art.blogspot.com/2013/09/blog-post.html>

2. ด้านสังคม ได้แก่

2.1 เศรษฐกิจ เป็นการนำเอาวัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลง สร้างสรรค์เพื่อใช้สอยในครอบครัวของตนเอง จากนั้นได้ขยายวงกว้างไปยังครอบครัวอื่น จนกลายเป็นระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและระดับชาติ เป็นระบบการผลิตเบื้องต้นใช้วัสดุและแรงงานในท้องถิ่นนั้น ๆ เอง ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น การผลิตระดับครัวเรือนพัฒนาเป็นการผลิตระดับอุตสาหกรรม จัดเป็นรากฐานทางเศรษฐกิจเบื้องต้น

ภาพที่ 8 แสดงการดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้

ที่มา: <http://www.otoptoday.com/wisdom/uploads/wisdom/production/2778743b3b7a1ee720f82d1d9a464e651350462936.jpg>

2.2 วัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่นเป็นการแสดงเอกลักษณ์เฉพาะ ในการดำเนินชีวิตที่มีแบบแผน ขั้นตอน ระบบ ความงาม ทั้งในด้านการประดิษฐ์และด้านสุนทรียภาพ เช่น ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือและภาคอีสาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ซึ่งเป็นภาชนะใส่ข้าวเหนียวเหมือนกัน แต่รูปแบบลักษณะของผลิตภัณฑ์ต่างกัน มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละภาค

ภาพที่ 9 แสดงก่องข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือ

ที่มา: http://yamichada.blogspot.com/2013/09/blog-post_600.html

ภาพที่ 10 แสดงกระติบข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคอีสาน

ที่มา: <http://www.lukhamhan.ac.th/course/blog/4557>

2.3 ด้านอาชีพ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นเป็นงานที่สามารถประกอบเป็นอาชีพอิสระที่อาศัยฝีมือ ความคิดสร้างสรรค์ การลงทุนน้อย ผลงานที่ได้มีประโยชน์ใช้สอยหรือการประดับตกแต่ง เช่น การทอเสื่อจากต้นกก ของบ้านแพง ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ภาพที่ 11 แสดงการทอเสื่อจากต้นกก ของบ้านแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ที่มา: <http://www.otoptoday.com/wisdom/8611>

จะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นเป็นผลงานที่สร้างเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย ตกแต่ง หรือประดับ ย่อมมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคมของชุมชนไทย เพราะมีระบบการผลิตแบบดั้งเดิม มีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้วัสดุอุปกรณ์น้อย และยังเป็นการใช้น้ำสิ่งของที่มิอยู่รอบตัวมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

การนำวัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

3. **เครื่องนุ่งห่ม** ได้แก่ การทอผ้าจากไหมและฝ้าย นำมาตัดเย็บเป็นเสื้อ กางเกง กระโปรง ซึ่งจะมีมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ลักษณะเด่นของผ้าคือ ลวดลายการทอ เช่น ผ้ามัดหมี่ ผ้าทอลายขิด

ภาพที่ 12 แสดงผ้าไหมมัดหมี่ บ้านเขว้า

ที่มา: http://www.thaiculture.go.th/web/detail_image.php?nid=974&tid=textile&sid=

นอกจากจะนำมาทำเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว ปัจจุบันยังนำผ้าพื้นเมืองจากหลายๆ ท้องถิ่นไปทำเป็นกระเป๋า ผ้าห่มกล่องกระดาษทิชชู ปลอกหมอน ผ้าปูโต๊ะ และงานฝีมืออื่นๆ เพื่อจำหน่ายอีกด้วย

ภาพที่ 13 แสดงผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง

ที่มา: <http://immas.net/product-category/home-decor/>

4. เครื่องมือเครื่องใช้ การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ด้วยวัสดุท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพ เช่น ตะแกรง ไถ คราด ลอบ ไซ ข้อง หรือการนำไม้ไผ่มาสานเป็นกระบี่สำหรับใส่ข้าว สานหวดสำหรับนั่งข้าวเหนียว

ภาพที่ 14 แสดงการสานหวดนั่งข้าวเหนียว

ที่มา: <https://www.edfthai.org/images/captures/article/Nut%20and%20Mom.jpg>

ภาพที่ 15 แสดงไซสำหรับดักปลา

ที่มา: http://147pennapa.blogspot.com/2015/08/blog-post_18.html

5. เครื่องประดับ วัสดุที่นิยมใช้จะเป็นวัสดุดั้งเดิม ตั้งแต่ ดิน เครื่องเงิน เครื่องถม เปลือกหอย ปัจจุบันได้มีการนำเอาวัสดุอื่น ๆ เช่น เปลือกข้าวโพด เกล็ดปลา กะลามะพร้าว ไม้ มาใช้เป็นวัสดุในการประดิษฐ์ด้วยทำให้มีน้ำหนักเบาและราคาถูก

ภาพที่ 16 แสดงสร้อยข้อมือจากเปลือกหอย

ที่มา: <http://www.neonbeads.com/article/53>

6. เครื่องตกแต่ง เช่น กรอบรูป เครื่องแขวน แจกันดอกไม้ ตุ๊กตา เครื่องตกแต่งฝาผนัง ซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็จะใช้วัสดุที่แตกต่างกันออกไป เช่น เครื่องแขวนจากเปลือกหอยของทางภาคใต้ แจกันดินเผาจากจังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 17 แสดงเครื่องแขวนจากเปลือกหอย

ที่มา: http://fb1-ch.lnwfile.com/_/ch/_raw/pz/i6/ij.jpg

ภาพที่ 18 แสดงแจกันดินเผาจากจังหวัดนครราชสีมา

ที่มา: <https://www.nanagarden.com/product/221486>

ใบงานที่ 2

เรื่อง ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของงานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- งานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
ตอบ.....
.....
.....
- เพราะเหตุใดภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือและภาคอีสานจึงมีรูปแบบลักษณะที่แตกต่างกัน
ตอบ.....
.....
.....
- วัสดุในโรงเรียนแตกต่างจากวัสดุในท้องถิ่นอย่างไร
ตอบ.....
.....
.....
- จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นมีอะไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
ตอบ.....
.....
.....
.....
- เพราะเหตุใดในการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เราจึงควรเลือกวัสดุในท้องถิ่น
ตอบ.....
.....
.....

คำตอบง่ายมากเลยคะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง 1, 2, 3 หรือ 4 ในกระดาษคำตอบให้ถูกต้อง
เพียงคำตอบเดียว

แบบทดสอบหลังเรียน				
ข้อที่	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

สรุปผลการเรียน

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ก่อนเรียน	10	
หลังเรียน	10	

แบบทดสอบหลังเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
เล่มที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. วัสดุในข้อใดที่ **ไม่ใช่** วัสดุที่มาจากท้องถิ่น
  1. เชือกปอ กระจุต รากไม้
  2. เกล็ดปลา รังไหม เตยปาหนัน
  3. เม็ดโฟม ปูน แผ่นซีดี
  4. เปลือกหอย ดิน ฟางข้าว
2. ข้อใดคือวัสดุที่มีมากในภาคใต้ทั้งหมด
  1. รากมะพร้าว ดินเหนียว
  2. ยางพารา เปลือกหอย
  3. ใบตอง รังไหม
  4. ผักตบชวา ไม้ไผ่
3. การทำงานประดิษฐ์แบบกลุ่ม มีประโยชน์อย่างไร
  1. ช่วยให้เกิดการแข่งขันภายในกลุ่ม
  2. ส่งเสริมความสามัคคีในกลุ่ม
  3. ฝึกทักษะการเป็นผู้นำ
  4. พิสูจน์ความรู้ความสามารถว่าใครเก่งกว่ากัน

4. ความสำคัญของงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น แบ่งเป็นกี่ลักษณะ
  1. 2 ลักษณะ
  2. 3 ลักษณะ
  3. 4 ลักษณะ
  4. 5 ลักษณะ
5. การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อครอบครัวอย่างไร
  1. ได้รับการยกย่องว่าเป็นครอบครัวตัวอย่าง
  2. ทำให้คนในครอบครัวรักกันมากขึ้น
  3. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว
  4. ทำให้ครอบครัวมีเวลาว่างมากขึ้น
6. ผลิตภัณฑ์ใดที่เหมาะสมสำหรับการนำไม้ไผ่มาผลิตมากที่สุด
  1. เครื่องมือจับปลา
  2. เครื่องประดับ
  3. เครื่องใช้ในครัว
  4. เครื่องตกแต่งฝาผนัง
7. วัสดุท้องถิ่นประเภทใดที่ไม่นิยมนำไปทำเป็นเครื่องประดับ
  1. เปลือกหอย
  2. กะลามะพร้าว
  3. เกล็ดปลา
  4. ผักตบชวา

8. การใช้วัสดุในท้องถิ่นประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้อย่างไร

1. ทำให้การตัดต้นไม้ลดลง
2. ทำให้น้ำในลำคลองไม่เน่าเสีย
3. ช่วยลดมลพิษในอากาศ
4. ช่วยลดปริมาณขยะในท้องถิ่น

9. ข้อใดเป็นการใช้ทรัพยากรในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

1. โคนต้นมะพร้าวเพื่อนำก้านมาทำไม้กวาด
2. ตัดต้นกล้วยเพื่อนำใบตองมาทำกระทง
3. ซื้อมะพร้าวมาถักเป็นผ้าพันคอ
4. นำเศษผ้ามาเย็บต่อกันเป็นผ้าเช็ดเท้า

10. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

1. เป็นเครื่องทำความสะอาด
2. เป็นเครื่องนุ่มห่ม
3. เป็นเครื่องประดับ
4. เป็นเครื่องตกแต่ง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ**

และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551

เดือนนภา อุ่นอ่อน. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพและเทคโนโลยี 1.** พิมพ์ครั้งที่ 1

กรุงเทพฯ : บริษัทเอมพันธ์ จำกัด, 2557

เพ็ญพร ประมวลสุข. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพและเทคโนโลยี.** พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด, (มปป.)

ภาวศุทธิ ด้วงหอม. **งานประดิษฐ์.** กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, (มปป.)

สนม ครุฑเมืองกุล. (2549). **การเขียนเชิงวิชาการ.** พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (ม.ป.ป.). **การผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน.** ชัยนาท: ชมรม

พัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย

เสาวนีย์ ประทีปทองและคณะ. **คู่มือครูรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้น**

มัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, (มปป.)

กระเป๋าจักสถานย่านลิเกา. วันที่ค้นข้อมูล 2 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

<http://www.sacicthalloffame.com/upload/gallery/8971356f81a13abe0eee6c86287a3c2a.jpg>

กระติบข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคอีสาน. วันที่ค้นข้อมูล 6 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

<http://www.lukhamhan.ac.th/course/blog/4557.2560>.

กระติบสำหรับใส่ข้าว. วันที่ค้นข้อมูล 9 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

http://www.thaihealth.or.th/data/content/2016/08/32147/resize/32147_thaihealth_aceiloquvwy2.jpg.2560.

การสานหวดหนึ่งข้าวเหนียว. วันที่ค้นข้อมูล 9 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก [https://www.](https://www.edfthai.org/images/captures/article/Nut%20and%20Mom.jpg.2560)

[edfthai.org/images/captures/article/Nut%20and%20Mom.jpg.2560](https://www.edfthai.org/images/captures/article/Nut%20and%20Mom.jpg.2560).

การทอเสื่อจากต้นกก ของบ้านแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วันที่ค้นข้อมูล 6

กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก <http://www.otoptoday.com/wisdom/8611.2560>.

การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น. วันที่ค้นข้อมูล 10 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

http://www.namsongkram.com/2014/12/blog-post_15.html.2560.

การทำงานแบบกลุ่ม การทำงานร่วมกัน. วันที่ค้นข้อมูล 22 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

http://static.wixstatic.com/media/cc45ee_c38f64e4df8d487484b24a3b02757d9a.jpg.2560.

การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น. วันที่ค้นข้อมูล 11 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

https://prezi.com/rcjx03jdxg_x/presentation/.2560.

การดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้. วันที่ค้นข้อมูล 4 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

<http://www.otoptoday.com/wisdom/uploads/wisdom/production/2778743b3b7a1ee720f82d1d9a464e651350462936.jpg.2560>.

ก่องข้าว ภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือ. วันที่ค้นข้อมูล 4 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

http://yamichada.blogspot.com/2013/09/blog-post_600.html.2560.

บรรณานุกรม (Website) (ต่อ)

เครื่องปั้นดินเผาใช้ประกอบอาหาร. วันที่ค้นข้อมูล 23 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

[https://www.bansuanporpeang.com/node/22354.2560.post.html.2560.](https://www.bansuanporpeang.com/node/22354.2560.post.html.2560)

ความสำคัญและประโยชน์ของงานประดิษฐ์. วันที่ค้นข้อมูล 18 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

[http://www.bs.ac.th/2548/e_bs/g7/aubonrat/pageB.html.2560.](http://www.bs.ac.th/2548/e_bs/g7/aubonrat/pageB.html.2560)

โคมไฟจากกะลามะพร้าว. วันที่ค้นข้อมูล 18 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

[http://www.shopvo.com/image/product/48o.jpg.2560.](http://www.shopvo.com/image/product/48o.jpg.2560)

งานประดิษฐ์ประเภทของใช้ ของตกแต่งต่างๆ. วันที่ค้นข้อมูล 19 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก

[http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=1548422.2560.](http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=1548422.2560)

ไซสำหรับดักปลา. วันที่ค้นข้อมูล 9 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก <https://daily.rabbitstatic.com>

[/wpcontent/uploads/2016/02/667x500xiStock_000047984456_Small.jpg.pagespeed.ic.xhjFmoaE9M.jpg.2560.](/wpcontent/uploads/2016/02/667x500xiStock_000047984456_Small.jpg.pagespeed.ic.xhjFmoaE9M.jpg.2560)

ประโยชน์และความสำคัญของการประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่ง. วันที่ค้นข้อมูล 11 มิถุนายน

2560. สืบค้นจาก <http://anchitapalazit.blogspot.com/2013/09/blog->

ผ้าทอลายขีด. วันที่ค้นข้อมูล 2 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก <http://dogcan-art.blogspot>

<.com/2013/09/blog-post.html>

ผ้าไหมมัดหมี่ บ้านเขว้า. วันที่ค้นข้อมูล 9 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก <http://www>.

[thaiculture.go.th/web/detail_image.php?nid=974&tid=textile&sid=.2560.](thaiculture.go.th/web/detail_image.php?nid=974&tid=textile&sid=.2560)

ผลิตภัณฑ์จากผ้าพื้นเมือง. วันที่ค้นข้อมูล 9 กรกฎาคม 2560. สืบค้นจาก

[http://immas.net/product-category/home-decor/.2560.](http://immas.net/product-category/home-decor/.2560)

โมบายจากเปลือกหอย. วันที่ค้นข้อมูล 22 มิถุนายน 2560. สืบค้นจาก <http://r.lnwfile.com/>

[_/r/_raw/j0/9b/kc.jpg.2560.](_/r/_raw/j0/9b/kc.jpg.2560)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน	
ข้อที่ 1	1
ข้อที่ 2	3
ข้อที่ 3	2
ข้อที่ 4	3
ข้อที่ 5	2
ข้อที่ 6	1
ข้อที่ 7	4
ข้อที่ 8	1
ข้อที่ 9	4
ข้อที่ 10	4

ทำได้บ้างไหมจ๊ะ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน	
ข้อที่ 1	3
ข้อที่ 2	2
ข้อที่ 3	2
ข้อที่ 4	1
ข้อที่ 5	3
ข้อที่ 6	1
ข้อที่ 7	4
ข้อที่ 8	4
ข้อที่ 9	4
ข้อที่ 10	1

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ประโยชน์ของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของงานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

6. งานประดิษฐ์จากวัสดุท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
 ตอบ 1. เป็นสิ่งของอำนวยความสะดวกที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น หม้อหุงข้าว ถ้วย ชาม
 .....จากดินเหนียว.....
 .....2. สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเป็นการสืบสานวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นไว้.....
7. เพราะเหตุใดภาชนะใส่ข้าวเหนียวของภาคเหนือและภาคอีสานจึงมีรูปแบบลักษณะที่แตกต่างกัน
 ตอบ เพราะมีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละภาค ทำให้รูปแบบภาชนะมีลักษณะที่แตกต่างกัน
 .....
 .....
8. วัสดุในโรงเรียนแตกต่างจากวัสดุในท้องถิ่นอย่างไร
 ตอบ วัสดุในโรงเรียนจะเป็นวัสดุประเภทกระดาษ พลาสติก ส่วนวัสดุในท้องถิ่นจะเป็นวัสดุ
 .....จากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ เปลือกหอย.....
9. จุดมุ่งหมายของการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นมีอะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
 ตอบ 1. เครื่องนุ่งห่ม เช่น เสื้อ กางเกง ผ้าพันคอ
 .....2. เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น ไซดักปลา กระติบใส่ข้าวเหนียว.....
 .....3. เครื่องประดับ เช่น สร้อยข้อมือทำจากเปลือกหอย สร้อยคอจากไข่มุก.....
 .....4. เครื่องตกแต่ง เช่น โคมไฟจากเปลือกหอย โคมไฟจากกะลามะพร้าว.....
10. เพราะเหตุใดในการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เราจึงควรเลือกวัสดุในท้องถิ่น
 ตอบ เพราะหาง่าย สะดวกและประหยัดงบประมาณ
 .....
 .....

คำตอบง่ายมากเลยคะ